

Naturvårdsverket
Samhällsplaneringsenheten
registrator@naturvardsverket.se
asa.blomster@naturvardsverket.se

Yttrande angående inbjudan till Esbosamråd, gällande gränsöverskridande samråd om Finlands utpekande av områden för vindkraft i ekonomisk zon.

Sjöfartsverket har ansvar för tillgänglighet, framkomlighet och säkerhet i svenska farleder och farvatten. I Sjöfartsverkets uppdrag ingår att bevaka sjöfartens transportleder och hamnterminaler inklusive dess anslutningar till landbaserad infrastruktur.

Bakgrund

Naturvårdsverket har gett Sjöfartsverket möjlighet att lämna synpunkter rörande samråd om statsrådets förslag till beslut för havsbaserad vindkraft i Finlands ekonomiska zon, med tillhörande miljörapport. Förslaget innebär att fyra områden för havsbaserad vindkraft, med en sammanlagd yta av 921 kvadratkilometer, ska anvisas i Bottenviken och Bottenhavet. Anvisade områden kan sedan konkurrensutsättas och den som vinner har rätt att ansöka om utnyttjandetillstånd och rätt att utveckla havsbaserad vindkraft i området.

Yttrande

Sjöfartsverket ser positivt på upplägget att på finsk EEZ utse ett par planerade områden för vindkraft, där olika intressen är vägda redan på förhand. Detta gör det möjligt att på ett mer förutsägbart sätt bedöma kumulativa effekter och påverkan på sjötrafiken i området.

Den svenska processen är dock ännu inte lika planerad. På svensk EEZ finns ett stort antal planerade projektområden för vindkraft, i olika faser. Det är osäkert hur många, och vilka av vindkraftsparkerna som i framtiden kommer att realiseras, vilket gör de kumulativa effekterna i Bottenviken och Bottenhavet svåra att bedöma.

Detta i kombination med att vindkraftsparkers påverkan på is, isbrytning och vintersjöfart ännu inte är tillräckligt utredd och att det krävs mer forskning och kunskap kring förutsättningarna för samexistens mellan vindkraftsparker och vintersjöfart, gör att Sjöfartsverket har en restriktiv hållning till vindkraftsparker i Bottenhavet och Bottenviken.

Vindkraftsparker i de utpekade områdena kommer högst troligt innebära en ökad belastning på både Sveriges och Finlands isbrytarverksamhet med potentiell kapacitetsbrist och behov av ökade resurser. Att etablera vindkraftsparkerna kan innebära både

Datum
2025-12-01Vår beteckning
25-03431

förseningar och ökade kostnader för sjöfarten, hamnarna och industrin, vilket bör beaktas i beslutsprocessen.

Samverkan mellan Sverige och Finland bör, på olika nivåer, ske rörande de parker som planeras i svensk och finsk EEZ och kring påverkan på ländernas isbrytarverksamhet, vintersjöfart och hamnar.

Nautisk riskanalys samt trafikanalys

Av underlaget är det svårt att bedöma hur detaljerade analyser som gjorts i den strategiska miljöbedömningen.

I det fall de fyra planerade områdena i underlaget beslutas, så anser Sjöfartsverket att innan en vindkraftparks slutliga utbredning och de enskilda vindkraftverkens placering inom området beslutas, så bör en sjötrafikanalys samt en nautisk riskanalys utföras där de kumulativa effekterna på sjöfarten bedöms, i synnerhet relaterat till de projekt på svensk sida som redan lämnat in en tillståndsansökan.

Intill den planerade *Bottenhavet Västra* har både projektet för *Bothnia Offshore Sigma* och *Eystrasalt* lämnat in tillståndsansökningar på den svenska sidan av EEZ. I närheten av *Bottenviken Norra* ligger projekten *Polargrund* och *Bothnia Offshore Omega* på svensk sida. *Polargrund* har lämnat in en tillståndsansökan. Intill *Bottenviken Södra*, ligger på svensk sida, projektet *Bothnia Offshore Kappa*. Det projektet har, vad Sjöfartsverket erfar, ännu inte har lämnat in någon tillståndsansökan.

Eftersom detta är istäckta områden vintertid, är det förstås mycket viktigt att analyserna även görs i relation till havsis, isbrytning och vintersjöfart.

I kommande projektspecifika tillståndprocesser, i det fall de föreslagna områdena beslutas.

Då påverkan på isbildning, vintersjöfart och kumulativa effekter ännu inte är utredda och kanske inte utreds förrän en projektör finns, så bör villkoren i tilldelningen ta höjd för att hela det utpekade området eventuellt inte kan användas, med hänsyn till sjösäkerhet och framkomlighet för sjötrafiken.

Säkerhetsavstånd mellan parkområde och farleder/sjötrafikstråk, andra eventuella tillståndsgivna vindkraftsparker, samt andra säkerhetshöjande villkor rörande exempelvis placering av vindkraftsverken, påverkan på radar, radio, sjöräddning, sjösäkerhetsanordningar och risker för sjöfarten med eventuell vätgas, bör beslutas i samråd med finska sjöfartsmyndigheter.

Detta ärende som har avgjorts av chefen för Maritim samverkan och utveckling, Johan Wahlström, har handlagts av infrastruktursamordnare Anneli Borg i samråd med infrastruktursamordnare Sebastian Irons.